

Numerična integracija

Numerični integraciji odvode nadomestimo s končnimi razlikami. Dokler so enačbe linearne lahko pišemo

$$\frac{dv_n}{dt} \approx \frac{v_{n,k+1} - v_{n,k}}{\Delta t} = \lambda(v_{n-1,k} - v_{n,k})$$

Od tu dobimo zvezo

$$\boxed{\begin{aligned} v_{n,k+1} &= v_{n,k} + \lambda(v_{n-1,k} - v_{n,k})\Delta t \\ x_{n,k+1} &= x_{n,k} + v_{n,k}\Delta t \end{aligned}}$$

Vhodni podatki so

$$x_{n,0} = x_{n-1,0} - h_0 \quad v_{n,0}$$

$$\frac{dv_n}{dt} \approx \frac{v_{n,k+1} - v_{n,k}}{\Delta t} = \lambda(y_{n-1,k} - y_{n,k} - v_{n,k}T)$$

Upoštevanje zakasnitve

Od tu dobimo zvezo

$$\boxed{\begin{aligned} v_{n,k+1} &= v_{n,k} + \lambda(v_{n-1,k-m} - v_{n,k-m})\Delta t \\ x_{n,k+1} &= x_{n,k} + v_{n,k}\Delta t \end{aligned}}$$

Vhodni podatki so

Nelinaerni modeli sledenja

Najbolj znan nelinearni model sledenje je model, ki ga je predlagal Bando s sodelavci.

$$\frac{dv_n}{dt} = \lambda[\hat{V}(h_n) - v_n]$$

pri čemer je $\hat{V}(h_n)$ neka optimalna funkcija hitrosti, ki je odvisna od razdalje med vozili oz. gostote toka.

Enačbo analiziramo tho, da je v stacionarni točki lineariziramo. Naj bo $\frac{dv_n}{dt} = 0$

potem je $v_{n0} = \hat{V}(h_{n0})$. V nestacionarnih pogojih je

$$\hat{V}(h_{n0} + \eta) = \hat{V}(h_{n0}) + \hat{V}'(h_{n0})\eta + \dots$$

$$\frac{dv_n}{dt} = \lambda \left[\hat{V}(h_{n0}) + \hat{V}'(h_{n0})\eta + \dots - \hat{V}(h_{n0}) - v_n \right]$$

$$\frac{dv_n}{dt} = \lambda \left[\hat{V}'(b)(x_{n-1} - x_n) - v_n \right]$$

$$-\omega^2 \varepsilon_n = \lambda \left[\hat{V}'(b)(\varepsilon_{n-1} - \varepsilon_n) - i\omega \varepsilon_n \right]$$

ali

$$[\lambda \hat{V}'(b) - \omega^2 + i\lambda\omega] \varepsilon_n = \lambda \hat{V}'(b) \varepsilon_{n-1}$$

ali

$$\left| \frac{\varepsilon_n}{\varepsilon_{n-1}} \right| = \frac{\lambda \hat{V}'(b)}{|\lambda \hat{V}'(b) - \omega^2 + i\lambda\omega|} < 1$$

$$[\lambda \hat{V}'(b)]^2 < [\lambda \hat{V}'(b) - \omega^2]^2 + \lambda^2 \omega^2 = [\lambda \hat{V}'(b)]^2 - 2\omega^2 \lambda \hat{V}'(b) + \omega^4 + \lambda^2 \omega^2$$

or

$$2\lambda \hat{V}'(b) < \omega^2 + \lambda^2$$

za $\omega \rightarrow 0$

$$\hat{V}'(b) < \frac{\lambda}{2}$$

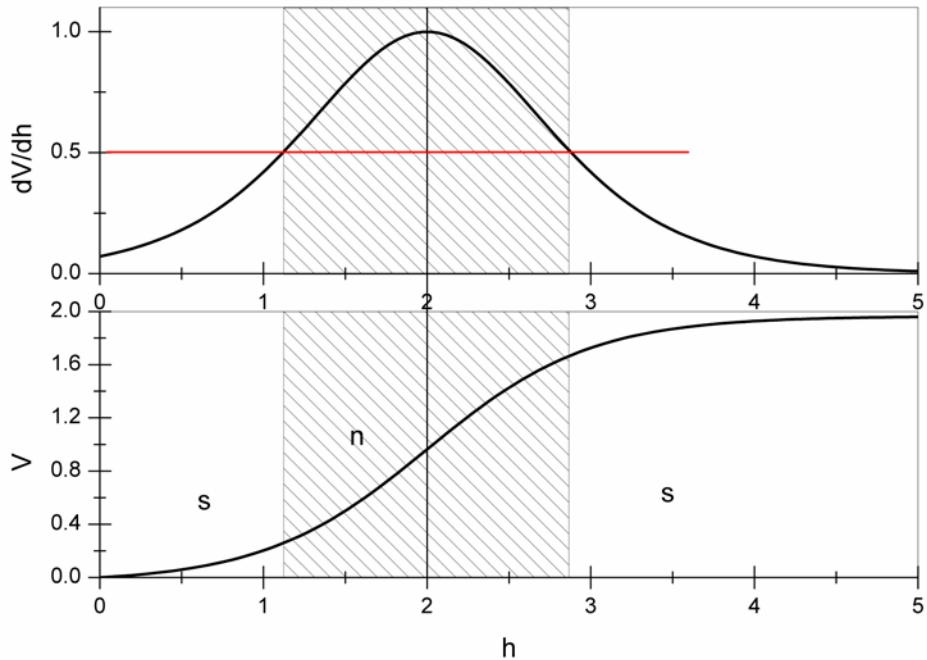
Oglejmo si primer. $N = 100$ vozil vozi v krogu dolžin $2L = 200$ pri čemer je optimalna funkcija hitrosti

$$V(h) = \tanh(h-2) + \tan 2$$

Funkcija in njen odvod sta prikazana na sliki

$$V'(h) = 1 - \tanh^2(h-2)$$

Ta funkcija ima ekstrem pri $h = 2$.

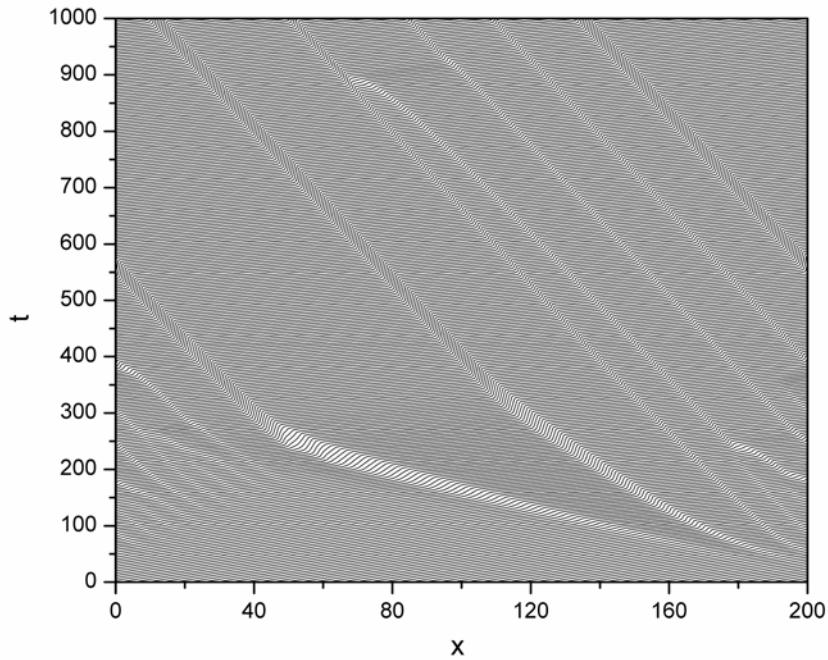

Slika. Model

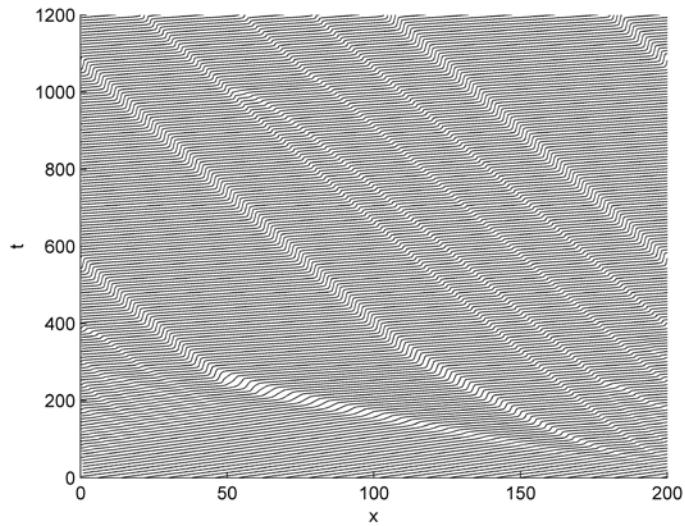
Rezultat numerične simulacije. Na sonoi

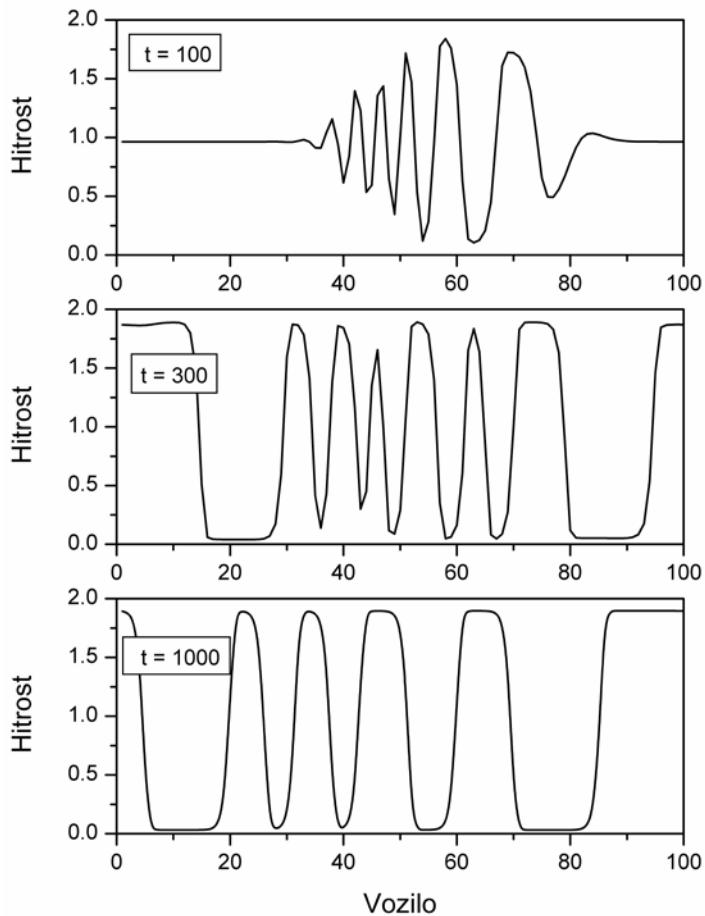
```
clear all
global N
global L
global a
%
% podatki
N = 100;      % stevilo vozil
L = 200.0;    % dolzina ceste
a = 1.0;       % občutljivost
v0 = 0.0;
nstp = 4;
```

```
% zacetna hitrost vozil
tend = 1200.0; % koncni cas
%
y0 = zeros(2*N,1); % vektor 1..N lege, N+1..2*N hitrosti
%
% inicializacija
for i = 1:N
    y0(i) = (N-i)*L/N;
end
y0(1)=y0(1)+ 0.1;
for i=N+1:2*N
    y0(i) = v0;
end
%
options = odeset('RelTol',1e-8);
[t,y] = ode45(@vfun,[0 tend], y0);
%
hold on
% Risi
nn = size(t,1)
xx = zeros(nn,1);
tt = zeros(nn,1);
hold on
xlim([0 L]);
ylim([0 tend]);
for n = 1:nstp:N % for all cars
    b = L;
    k = 1;
    while k < nn
        j = 0;
        while y(k,n) < b & k < nn
            j = j + 1;
            k = k + 1;
            tt(j) = t(k);
            xx(j) = y(k,n) - (b - L);
        end
        plot(xx(1:j),tt(1:j));
        b = b + L;
    end
end
xlabel('x');
ylabel('t');
return
```

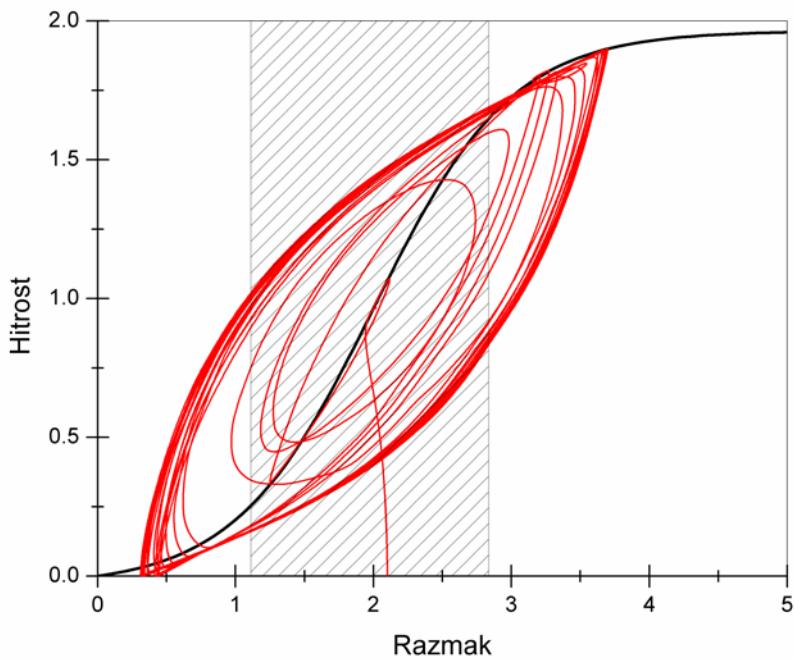

Slika. Razvoj zastojnih valov glede na krožno cesto.

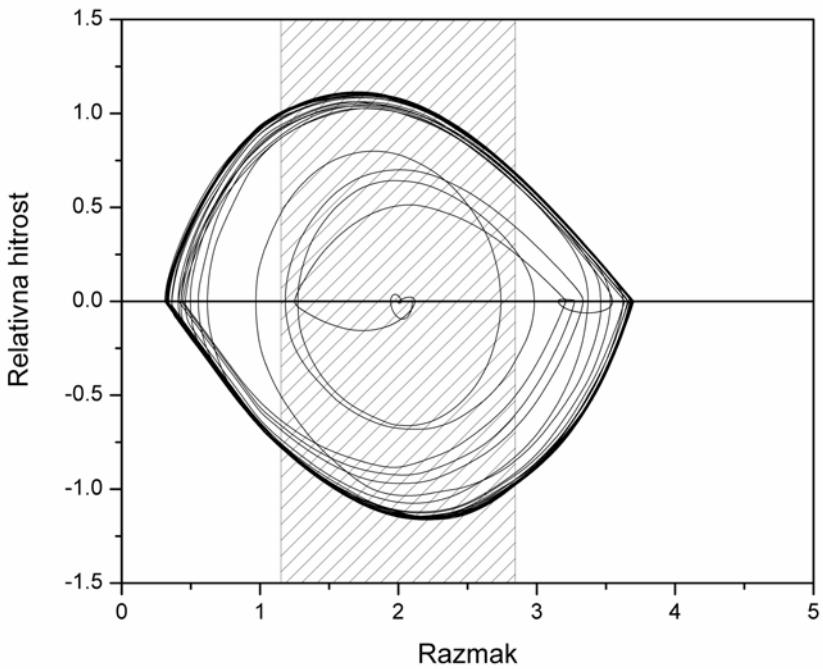

Slika. Hitrost posameznih vozil v različnih časih.

Slika. Hitrost v odvisnosti od razmaka med vozili za drugo vozilo v koloni.

Slika. Relativna hitrost v odvisnost od razmaka med vozili za drugo vozilo v koloni.